09/07/2022

Πίσω στην Κύπρο εικόνα του Ένθρονου Χριστού- Κλάπηκε από κατεχόμενη εκκλησία

/ Επικαιρότητα

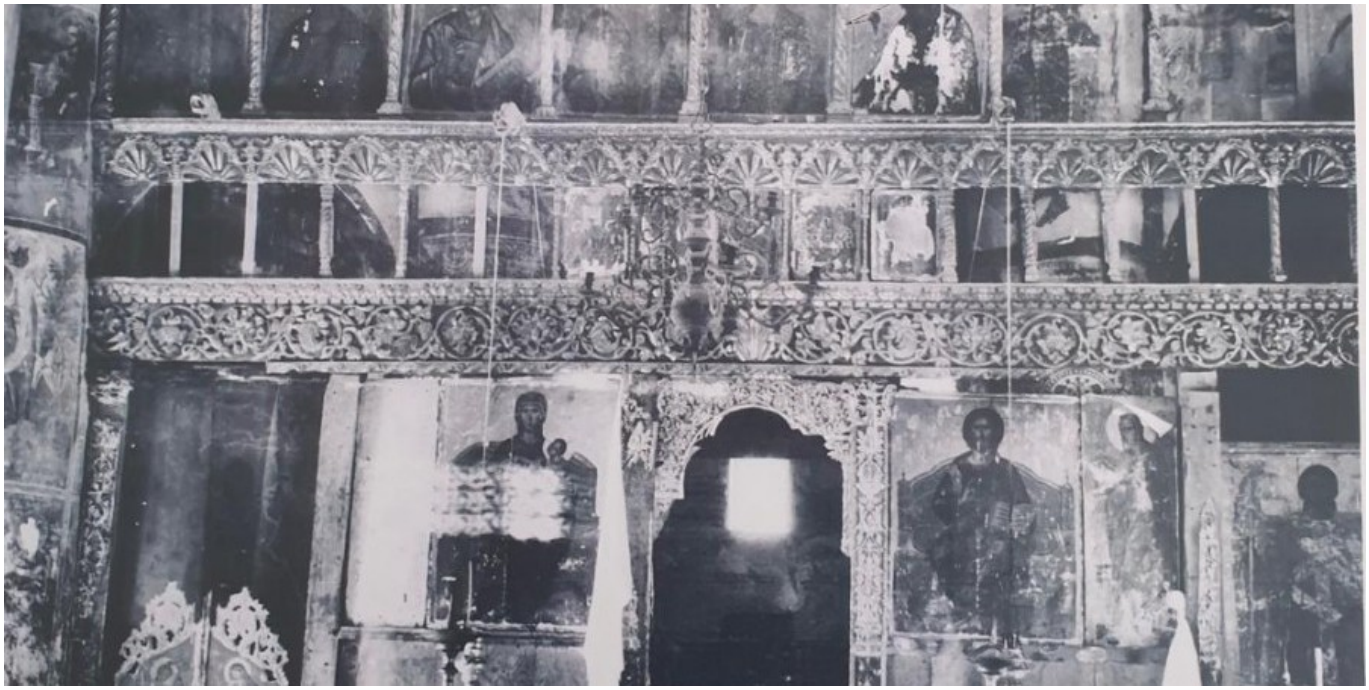

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ανακοινώνει ότι ακόμη ένας πολύ σημαντικός επαναπατρισμός στέφθηκε με επιτυχία. Πρόκειται για τη δεσποτική εικόνα του Ένθρονου Χριστού, η οποία χρονολογείται στα τέλη του 15ου ή στις αρχές του 16ου αιώνα και προέρχεται από την κατεχόμενη Εκκλησία του Αντιφωνητή στην Καλογραία της επαρχίας Κερύνειας.

Σύμφωνα με ανακοίνωση που εκδόθηκε το Σάββατο ο επαναπατρισμός της εικόνας από την Ζυρίχη της Ελβετίας έγινε κατορθωτός μετά από πολύχρονες προσπάθειες, οι οποίες εντατικοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, δίδοντας επιτυχή κατάληξη σε μια από τις πιο γνωστές, αλλά και πολύπλοκες υποθέσεις επαναπατρισμού.

Η περίπτωση της σύλησης της εκκλησίας του Αντιφωνητή από τον τουρκικό κατοχικό στρατό και τους συνεργάτες του και η πώληση των τοιχογραφιών, των φορητών εικόνων και των κατακερματισμένων ξυλόγλυπτων, η τύχη πολλών εκ των οποίων ακόμη αγνοείται, αποδεικνύει για μια ακόμη φορά τις καταστροφικές

συνέπειες της τουρκικής εισβολής στην πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, αναφέρει η ανακοίνωση.

Η Εκκλησία της Κύπρου, η οποία εντόπισε την εικόνα σε δημοπρασία στο εξωτερικό, μετά από πληροφορίες του Διευθυντή του Μουσείου Κύκκου Στυλιανού Περδίκη, ενημέρωσε την Αστυνομία Κύπρου, η οποία προέβη σε συνεργασία με τον Γενικό Εισαγγελέα σε όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες με αποτέλεσμα το 2014 οι Αστυνομικές Αρχές της Ελβετίας να προχωρήσουν σε κατάσχεση της εικόνας.

Έπειτα ακολούθησαν όλες οι απαιτούμενες νομικές διαδικασίες, οι οποίες εντατικοποιήθηκαν τα τελευταία τρία χρόνια με θετική κατάληξη. Αμέσως μετά, το Τμήμα Αρχαιοτήτων ξεκίνησε τις διαδικασίες επαναπατρισμού της εικόνας. Ο επαναπατρισμός κατέστη δυνατός μετά από συντονισμένες προσπάθειες του Τμήματος Αρχαιοτήτων, της Αστυνομίας Κύπρου και της Νομικής Υπηρεσίας σε στενή συνεργασία με την Εκκλησία της Κύπρου και τις αρμόδιες Αστυνομικές Αρχές της Ελβετίας.

Η παράδοση έγινε την 7η Ιουλίου από τον Δημόσιο Κατήγορο του Καντονίου της Ζυρίχης Bernhard Hecht και η παραλαβή από τη Διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων δρ Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου και τον Υπεύθυνο του Γραφείου Καταπολέμησης Παράνομης Κατοχής και Διακίνησης Αρχαιοτήτων του Αρχηγείου Αστυνομίας Ανώτερο Υπαστυνόμο Μιχάλη Γαβριηλίδη. Παρών επίσης στην παράδοση ήταν ο Συντηρητής του Τμήματος Αρχαιοτήτων δρ Ελευθέριος Χαραλάμπους. Στις 8 Ιουλίου, η εικόνα μεταφέρθηκε με ασφάλεια στην Κύπρο συνοδευόμενη από τους προαναφερθέντες και βρίσκεται στο Κυπριακό Μουσείο.

Η κατάσταση διατήρησης της εικόνας είναι πολύ καλή, αλλά θα ελεγχθεί από τους Συντηρητές του Τμήματος Αρχαιοτήτων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η παράδοση της στον Μακαριότατο εντός της εβδομάδας, μέχρις ότου καταστεί εφικτή η επιστροφή και επανατοποθέτησή της στην εκκλησία του Αντιφωνητή όπου και ανήκει.

Η Εκκλησία του Αντιφωνητή, η οποία είναι κηρυγμένη σε Αρχαίο Μνημείο με βάση τον περί Αρχαιοτήτων Νόμο, ιδρύθηκε πιθανότατα τον 12ον αιώνα, ανήκει στον τύπο του νησιώτικου οκταγωνικού ναού με τρούλλο και είναι η μοναδική που σώζεται στην Κύπρο σε πολύ καλή κατάσταση.

Το μνημείο καταγράφει μεταγενέστερες φάσεις, οι οποίες χρονολογούνται τον 15ον και 16ον αιώνα με σημαντικότατες τοιχογραφίες και φορητές εικόνες. Δυστυχώς μετά την τουρκική εισβολή, οι Τούρκοι αρχαιοκάπηλοι βεβήλωσαν το μνημείο, αφαίρεσαν σε μεγάλο βαθμό τις τοιχογραφίες, τις εικόνες και τον ξυλόγλυπτο διάκοσμο και τα πώλησαν παράνομα στην διεθνή αγορά.

Πολλές από τις εν λόγω τοιχογραφίες βρέθηκαν στην κατοχή του γνωστού Τούρκου αρχαιοκάπηλου Aydin Dikmen, αριθμός των οποίων επαναπατρίστηκε σταδιακά. Κατά καιρούς επαναπατρίστηκαν κάποιες από τις αξιόλογες εικόνες του εικονοστασίου, με σημαντικότερο επαναπατρισμό το 1998 της δεσποτικής εικόνας της Ένθρονης Θεοτόκου Βρεφοκρατούσας.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων διαβεβαιώνει ότι θα συνεχίσει τις εντατικές του

προσπάθειες για διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η οποία υπέστη ανυπολόγιστες ζημιές ως συνέπεια της τουρκικής εισβολής και τονίζει τη σημασία της συνεργασίας σε αυτό το δύσκολο αγώνα.

Καλεί επίσης τους πολίτες να συμβάλουν με την διαβίβαση πληροφοριών σχετικών με κλοπή και παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών στο Τμήμα Αρχαιοτήτων ή στην Αστυνομία Κύπρου, είτε επώνυμα είτε ανώνυμα, συμβάλλοντας έτσι στο δύσκολο και χρονοβόρο έργο της ταυτοποίησης των πολιτιστικών αγαθών και της διεκδίκησής τους μέσω των πολύπλοκων νομικών διαδικασιών.

ΠΗΓΗ: sigmalive.com